

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньо-професійною програмою
«Міжнародні економічні відносини»

на тему: **ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ГАЛУЗІ
КОНДИТЕРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «РОШЕН ДЕ
ЛЮКС»)**

Виконавець:

студент ФМЕ, гр. 64

Корнелюк Микола Юрійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Уханова Інна Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ОДЕСА – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. У сучасному світі маркетингу економіка тісно пов'язана зі створенням конкурентного середовища, оскільки конкуренція є невід'ємною частиною ринку та передумовою для праці. В світі та Україні в даний час на ринку кондитерської промисловості з'явилася велика кількість підприємств, що пропонують свою продукцію на зовнішніх ринках. Зростання числа кондитерських підприємств супроводжується посиленням конкуренції між ними. Крім того, відкритість української економіки привела до проникнення на ринок кондитерських товарів великих іноземних компаній, продукція яких виявилась якісною та конкурентоспроможною. Тому виникає питання підвищення не лише внутрішньої, але й міжнародної конкурентоспроможності підприємств галузі кондитерської промисловості, тим більш, що це поняття є динамічним та потребує постійного аналізу та підвищення. Вищевикладене обумовлює актуальність та вибір теми кваліфікаційної роботи магістра.

Теоретичні питання оцінки та підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств розроблені цілою низкою авторів, серед яких Герчикова Н.Н., Кононова Г.А. Лифиц І.М., Портер М. Фатхутдінов Р.А. та ін.

Мета роботи – аналіз міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс» на світовому ринку кондитерської продукції для розроблення рекомендацій з її підвищення.

Для досягнення цієї мети сформовано наступні завдання:

- дослідити поняття та особливості міжнародної конкурентоспроможності підприємства галузі кондитерської промисловості;
- узагальнити чинники зовнішнього та внутрішнього середовища, що формують міжнародну конкурентоспроможність підприємства галузі кондитерської промисловості;
- узагальнити методи дослідження міжнародної конкурентоспроможності підприємства галузі кондитерської промисловості;
- надати характеристику ТОВ «Рошен де Люкс» як суб'єкта міжнародних конкурентних відносин;
- провести аналіз чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, що формують міжнародну конкурентоспроможність ТОВ «Рошен де Люкс»;
- провести аналіз стану та показників міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс» на світовому ринку кондитерської продукції;
- запропонувати шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс».

Об'єкт дослідження – міжнародна конкурентоспроможність підприємства галузі кондитерської промисловості.

Предмет дослідження - теоретико-методологічні основи та практичні аспекти підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства галузі кондитерської промисловості.

Методи дослідження. Методологічною основою кваліфікаційної роботи є теоретичні положення економічної науки та праці вчених-економістів в галузі

міжнародної конкурентоспроможності підприємства. При написанні роботи використано загальнонаукові та спеціальні методи: узагальнення та синтезу, порівняльного, статистичного та економічного аналізу, SWOT-аналіз. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office - Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Для написання роботи проаналізовано монографічна та наукова література, Інтернет-джерела, статистична інформація Державної служби статистики України, внутрішня звітність ТОВ «Рошен де Люкс».

Публікації та апробація результатів дослідження. За темою кваліфікаційної роботи підготовлено тези Корнелюк М. «Аналіз міжнародної конкурентоспроможності ТНК кондитерської промисловості ROSHEN», видані у збірці: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю (в онлайн-форматі) «Світова економіка та міжнародні економічні відносини: сучасний стан та перспективи розвитку», 3-4 листопада 2021 року (м. Одеса, Україна) обсягом 0,3 авт.арк.

Практичне значення результатів кваліфікаційної роботи полягає у наданні рекомендацій ТОВ «Рошен де Люкс» щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменування). Загальний обсяг роботи становить 90 сторінок. Основний зміст викладено на 84 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 22 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретико-методичні основи дослідження міжнародної конкурентоспроможності підприємства галузі кондитерської промисловості»* розглянуто сутність поняття міжнародної конкурентоспроможності, значення інноваційної інфраструктури в системі забезпечення міжнародної конкурентоспроможності регіону, методичні підходи оцінки міжнародної конкурентоспроможності регіону.

У другому розділі *«Аналіз міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс»* проаналізовано зовнішньоекономічну діяльність ТОВ «Рошен де Люкс», вплив чинників на її формування, проаналізовано вплив інноваційної інфраструктури ТОВ «Рошен де Люкс» на його міжнародну конкурентоспроможність

У третьому розділі *«Шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс»* розглянуто перспективи використання бенчмаркінгу в ТОВ «Рошен де Люкс», впровадження контактного виробництва як чинник підвищення міжнародної конкурентоспроможності та впровадження системи управління міжнародною конкурентоспроможністю.

ВИСНОВКИ

Відповідно до об'єкта дослідження, у цій роботі теоретично обґрунтовано та підготовлено практичні рекомендації що до управління міжнародною конкурентоспроможністю бізнесу. Відповідно до завдань, визначених у дипломному проекті, у нас є найважливіші висновки та результати.

На основі інформації у першому розділі враховано різні погляди на зарубіжних та вітчизняних економістів про інтерпретацію поняття «конкурентоспроможність підприємств». У результаті аналізу найпоширеніших трактувань сутності конкурентоспроможності компанії визначили низку важливих аспектів розкриття цього контенту та прийняття свого місця серед інших категорій економіки. Варто звернути увагу, що під час цього дослідження та опису основних фактори, які можуть безпосередньо впливати на конкурентоспроможність компанії та визначити її конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках.

У першій частині роботи описувалася система управління конкурентоспроможності компанії, і було встановлено, що конкурентоспроможність компанії можлива лише за умови створення ефективної система керування. Крім того, враховуються властивості управління міжнародною конкурентоспроможністю компанії в результаті, що було помічено, що це управління має допомогти збільшити та підвищення конкурентоспроможність компанії та її продукції, або послуги на міжнародних ринках, постійно шукаємо конкурентоспроможні джерела переваг задля забезпечення стабільної позиції компанії зараз та у майбутньому.

Згідно з інформацією, що міститься в другій частині роботи проведено аналіз довкілля діяльності ТОВ «Рошен де Люкс». На підставі отриманих даних було встановлено, що недавня економічна криза вплинув на кондитерську індустрію, але сьогодні цей ринок поступово виходить із кризи, відновлюючи втрачені позиції. У цьому розділі також була міжнародна оцінка. Головними країнами ЄС, куди експортується продукція Roshen, є Польща, Німеччина, Румунія, Литва, Чехія, Іспанія та Португалія. Слід зазначити, що Європа – світовий лідер із виробництва цукерок. Більш актуально у Німеччині. Німеччина посідає третє місце у світі (після США та Китаю). На США та Канаду припадає 5,76% від загального експорту цукерок Roshen, що дуже схоже на експорт до Африки (Марокко, Алжир, Лівія). Експорт з Далекого Сходу трохи вищий, на порядок вищий за Японію, Південну Корею, В'єтнам і Малайзію. Його вартість складає 32,188 мільйона доларів США, і він експортується до країн Азії. США у 2019 році – 5 739 000 доларів США. Сполучені Штати закінчили 2017 рік. Сюди входять Ізраїль, Саудівська Аравія, Оман та інші країни. Експорт Roshen до США та Канади демонструє найвищі темпи зростання (частка експорту збільшилася на 1,17%), до країн СНД – 4,46% та Європейського Союзу – 1,75%.

За допомогою SWOT-аналізу та PEST-аналізу визначено найважливіші внутрішні та зовнішні фактори, що визначають ефективність використання зовнішньої фінансової стратегії корпорації Roshen. Стажист повинен включати маркетинг, продукти, брендинг, виробництво, організацію, продажі, інновації, фінанси, організацію, менеджмент, персонал. Загалом ця група факторів зараз

позитивно впливає на ефективність стратегії. У той же час деякі відділи повинні приділяти більше уваги окремим компонентам. Зовнішні фактори повинні включати загрози та можливості для бізнесу, політичну, економічну, природну, географічну та соціальну складові. До 2014 року кожен з них позитивно впливав на стратегію компанії. З 2014 року переважна більшість з них в Україні почала змінювати вплив, з 2019 року їх супроводжувала глобальна пандемія та настання політичної та економічної кризи, а це означає, що компанія реагуватиме на необхідність зміни зовнішньоекономічної стратегії.

Аналіз конкретної стратегії Roshen щодо активності на глобальному кондитерському ринку слід доповнити розрахунком Індексу закордонного існування (ІІР), який є відношенням кількості іноземних секторів до загальної кількості корпоративних секторів. закордонний бізнес великої української кондитерської компанії є відносно невеликим (0-33,33%). За індексом на першому місці «Рошен» (33,33%), за ним слідує «Конті» (20%). Значення індексу "АВК" дорівнює нулю, тому що немає закордонного поділу.

У третій частині роботи сформульовано підхід підвищити конкурентоспроможність ТОВ «Рошен де Люкс» на міжнародних ринках. У результаті було вирішено збільшення власної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс» слідувало застосовувати еталон, який є одним із найкращих способів досягнення бізнес-цілей на вимоги на національному та міжнародному ринках. Отже, додаток порівняльного підходу дозволить ТОВ «Рошен де Люкс» зміцнити свої позиції на ринку кондитерських виробів, що вбудовується збільшити потенціал його розвитку на нові ринки та підвищити конкурентну перевагу, що є важливим фактором для правильного функціонування бізнесу.

Також цікаво відзначити, що під час цього дослідження пропонується підвищити конкурентоспроможність ТОВ «Рошен де Люкс». Розробка маркетингової стратегії розвитку ринку, яка має передбачати вихід компанії на зарубіжних ринках, де конкуренція набагато сильніша. Тоді процес здійснення зовнішньоекономічної діяльності безпосередньо компанією пов'язана з великою кількістю ризиків, подана заявка на управління ризиками зниження їх впливу.

Вдосконалення системи керування конкурентоспроможністю ТОВ «Рошен де Люкс». Для цієї системи компанія постає питання управління та мотивації персоналу. Отже, пропозиція щодо вдосконалення системи мотивації співробітників ТОВ «Рошен де Люкс» використовує нові підходи та методи, як матеріальні, так і нематеріальні стимули. Тому що компанія орієнтована на матеріальні стимули, було визначено, що бізнесу треба приділяти більше уваги для використання нематеріальних стимулів включаючи професійну підготовку, а також похвалу та подяку від напрямку.

АНОТАЦІЯ

Корнелюк М.Ю., Підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства галузі кондитерської промисловості (на прикладі ТОВ «Рошен де Люкс»), кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за магістерською програмою

«Міжнародні економічні відносини», Одеський національний економічний університет. м. Одеса, 2021 рік.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є міжнародна конкурентоспроможність підприємства галузі кондитерської промисловості та процес її підвищення.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти міжнародної конкурентоспроможності підприємства галузі кондитерської промисловості, визначається вплив внутрішнього та зовнішнього середовища на міжнародну конкурентоспроможність кондитерського підприємства та методи її визначення.

Проаналізовано діяльність зовнішньоекономічну діяльність ТОВ «Рошен де Люкс», здійснено аналіз впливу чинників, що вказують позитивний та негативний вплив на міжнародну конкурентоспроможність підприємства, проаналізовано та визначено міжнародну конкурентоспроможність ТОВ «Рошен де Люкс».

Запропоновано напрями підвищення міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Рошен де Люкс» конкурентного бенчмаркінгу, та системи управління міжнародною конкурентоспроможністю.

Ключові слова: міжнародна конкурентоспроможність, чинники міжнародної конкурентоспроможності підприємства, кондитерська промисловість, конкурентний бенчмаркінг.

ANNOTATION

Kornelyuk M.Yu., Improving the international competitiveness of the confectionery industry (on the example of PJSC "Roshen de Luxe"), qualification work for a master's degree in 292 "International Economic Relations" in the master's program "International Economic Relations", Odessa National economical University. Odessa, 2021.

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the international competitiveness of the confectionery industry and the process of its improvement.

The paper considers the theoretical aspects of the international competitiveness of the confectionery industry, determines the impact of internal and external environment on the international competitiveness of the confectionery and methods of determining it.

The activity of foreign economic activity of PJSC "Roshen de Luxe" is analyzed, the influence of the factors indicating positive and negative influence on the international competitiveness of the enterprise is analyzed, the international competitiveness of PJSC "Roshen de Luxe" is analyzed and determined.

The directions of increase of the international competitiveness of PJSC "Roshen de Lux" of competitive benchmarking, and systems of management of the international competitiveness are offered.

Key words: international competitiveness, factors of international competitiveness of the enterprise, confectionery industry, competitive benchmarking.